

Progresjonsplan for Finsland barnehage 2023/2024

Et godt sted å være – et godt sted å lære.
Lekne, rause barn med god selvfølelse

Om progresjonsplanen

Formålet med en progresjonsplan er å sikre at barna kontinuerlig møter nye utfordringer, slik at vi sikrer god utvikling og læring. Barna skal kjenne mestring og oppleve fremgang. Progresjonsplanen beskriver hvordan barnehagen arbeider med de syv fagområdene som er beskrevet i Rammeplan for barnehagen. Fagområdene vil sjelden opptre isolert, og vil innlemmes i lek, hverdagsaktiviteter, temaer og prosjekter. Fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold, men barnas behov for omsorg, lek, vennskap og trivsel er fundamentet for læring.

Vi har valgt å dele progresjonsplanen inn i tre alderstrinn. De yngste barna, 1- 2-åringene er på Haren, og på Hjorten og Elgen er det både, 3, 4 og 5- åringene. Det meste av tiden er barna med sin gruppe på sin avdeling, men vi aldersdeler dem også flere ganger i uken, enten for tur, for klubb eller førskolegruppe.

Det vil være en del overlapping og flytende overganger mellom det barna lærer, og noe utvides og tas med gjennom hele barnehagetiden.

Kommunikasjon, språk og tekst

1 og 2-åringene

- De voksne er gode språklige modeller i alle dagliglivets situasjoner, og er beviste på å utvide barnas begreper og legge til rette for samtale.
- Vi lytter og skaper muligheter for barna til å uttrykke seg og fortelle
- Vi benevner det barnet ser på, peker på og er opptatt av.
- Bilder, foto og konkretiseringsmaterieell brukes i samtaler med barna.
- Sette ord på og støtte barna i å uttrykke sine følelser og behov på ulike måter.
- Pekebøker og bildebøker leses jevnlig i gruppe og for det enkelte barn.
- Barna har alltid tilgang til bøker.
- Gode fellesopplevelser og systematisk begrepslæring gjennom dramatisering av eventyr og fortellinger, som inspirerer til samtale og lek.
- Tilrettelegging for variert lek som bygger opp om kommunikasjon og språklæring, noe inspirert av fortellinger og eventyr fra samlingsstund.
- Tilrettelegging av lek basert på barnas interesser, som støtter opp om kommunikasjon og språklæring.
- Sanger og regler er en del av hverdagen.

3 og 4-åringene

- God tilrettelegging for inspirerende og variert lek som bygger opp om kommunikasjon og språklæring.
- De voksne er gode språklige modeller i alle dagliglivets situasjoner, og er beviste på å utvide barnas begreper.
- Vi lytter og skaper muligheter for barna til å uttrykke seg.
- Støtte barna i å uttrykke og sette ord på sine følelser, tanker, meninger og erfaringer.
- Støtte barna i å bruke språket som redskap til å løse konflikter.
- Tilrettelegge for samtale, hvor barna kan uttrykke følelser, synspunkter, diskutere og undre seg.
- Gode fellesopplevelser gjennom jevnlig høytlesing, rollespill og dramatisering av eventyr og fortellinger, som også inspirerer til lek, samtale, undring og refleksjon.
- Oppmuntre til medlesning og gjenfortelling.
- Systematisk begrepslæring også gjennom varierte fortellinger, litteratur og dramatiseringer.
- Flere sanger, rim og regler.

- I tillegg til barnehagens varierte utvalg av bøker, har vi alltid tilgang på nye bøker fra biblioteket, og barna får komme med bokønsker.

5 og 6-åringene

- Gode fellesopplevelser gjennom høytlesing, rollespill eller dramatisering av eventyr og fortellinger, som skal inspirere til samtale, undring og refleksjon.
- Et variert utvalg av bøker er alltid tilgjengelige
- God tilrettelegging for variert og inspirerende lek basert på barnas interesser som skaper gode situasjoner for kommunikasjons og språklæring.
- Oppmuntre og støtte barna til å fortelle og gjenfortelle historier i gruppe.
- Stadig tilgang på nye bøker fra biblioteket, og barna får komme med bokønsker.
- Jevnlig høytlesning av bøker også med mer tekst og lengre handling. Oppmuntrer til samtale, medlesning og gjenfortelling.
- Tekstskaping. Barna lager egne fortellinger og eventyr, som de voksne er med på å skrive ned.
- Styrke barnets språklige bevissthet, gjennom blant annet å rime og lytte ut første lyd i ord.
- Støtte barna i utforskning av skriftspråket.
- Kjennskap til bokstaver.
- Klappe stavelser

Kropp, bevegelse, mat og helse

1 og 2-åringene

- Gi barna varierte aktiviteter som utvikler motoriske ferdigheter som løping, klatring, hopping, dans og lek med ball.
- Gi barna erfaringer med ulike lekeapparater som rutsje, huske og klatrestativ.
- Korte turer, også i ulendt terreng.
- Hinderløype, klatring og annen lek på gymrommet.
- Aking.
- Synge sanger med bevegelser og sanger som benevner kroppsdelene.
- Samtale jevnlig i hverdagen med barna om følelser; sint, glad, trist.
- Tilby sund mat, øve på selvstendighet ved måltidet.
- God vekslning mellom fysisk aktivitet og hvile.

3 og 4-åringene

- Få gode, utfordrende og varierte bevegelseserfaringer inne og ute til alle årstider.
- Dans og fysisk regellek
- Finmotoriske øvelser som tegning
- Hvilestunder etter behov
- Tilby et variert kosthold, øve på selvstendighet ved måltidet.
- La barna ta del i forberedelsene til måltidet ved f. eks å dekke på bordet.
- Samtaler rundt helse og et sunt kosthold
- Gjennom samtaler i mindre grupper bidrar vi til at barna blir bevisste sin rett til å bestemme over egen kropp, lærer å sette grenser og respektere andres grenser.

5 og 6-åringene

- Få gode, utfordrende og varierte bevegelseserfaringer inne og ute til alle årstider.
- Gå lengre turer
- Gi barna økt kunnskap om egen kropp og dens funksjoner.

- Lære å ta vare på seg selv ved å ta selvstendige og fornuftige valg for påkledning tilpasset vær og årstider.
- Flere finmotoriske øvelser; formingsaktiviteter, klipping og tegning. Etablere et godt blyantgrep.
- Vanntilvenning i Aquarama 8 ganger.
- Arbeide med «Kroppen er min», hvor målet er å styrke barnas selververd, lære dem respekt for egen og andres kropp og grenser. Gi barna begreper som hjelper dem til å kommunisere tydelig i forhold til kropp og grenser, gode og vonde hemmeligheter.

Kunst, kultur og kreativitet

1-2-åringene

- Varierte sanger, danselek og bruk av rytmeinstrumenter.
- Barna lytter til og beveger seg til ulike typer musikk.
- Kreativ dramatisering av eventyr og fortellinger som gir inspirasjon til fantasi og lek.
- Barna får bruke de rekvisitter som blir brukt i dramatisering til egen lek.
- Fingermaling.
- La barna bli kjent med male-og-tegneredskaper
- Forme i play-dough.

3 og 4-åringene

- Kreativ dramatisering av eventyr og fortellinger som gir inspirasjon til fantasi, kreative uttrykksformer og lek.
- Barna får bruke de rekvisitter som blir brukt i dramatisering til egen lek.
- Bli kjent med varierte kulturuttrykk i litteratur og musikk.
- Ulike formingsaktiviteter.
- Varierte sanger fra ulike tider, danselek og bruk av rytmeinstrumenter.
- Erfare musiske elementer som rytme, tempo og dynamikk

5 og 6-åringene

- Varierte sanger fra ulike sjangre, danselek og bruk av rytmeinstrumenter.
- Bruke musiske elementer som rytme, tempo og dynamikk.
- Kreativ dramatisering av eventyr og fortellinger som gir inspirasjon til fantasi, kreative uttrykksformer og lek.
- Barna får selv dramatisere.
- Møte forskjellige kreative uttrykk i barnekulturen gjennom, film/tv/videosnutter, teater, bøker, dikt og regler
- Forskjellige typer kunsthåndverk.
- Høre musikk fra forskjellige sjangre.
- Gjøre seg kjent med ulike kunstneriske uttrykk.

Natur miljø og teknologi

1 og 2-åringene

- Glede seg i naturen.
- Ha rike anledninger til å utforske og leke i naturen.
- Undre seg sammen med barna over alt som vokser og lever
- Oppleve og samtale om endringer i naturen i forhold til årstider.
- Lære om gårdsdyr.

- Enkle spill på iPad.
- Opplevelser med foto og filming.

3 og 4-åringene

- Lære å vise respekt for naturen.
- Oppleve, undre seg, og utforske naturen og dens mangfold.
- Oppleve og samtale om endringer i naturen i forhold til årstider.
- Lære om skogsdyr.
- Studere småkryp og insekter.
- Plukke søppel på tur.
- Lære om og delta i søppelsortering.
- Barna skal vite at vi er en Grønt flagg barnehage, og litt om hva det innebær.
- Spill på iPad, bruke digitale verktøy til formidling av barnekultur, og til å søke informasjon.
- Bruk av Smart board interaktiv skjerm.
- Foto og filming.

5 og 6-åringene

- Vise respekt for naturen og holde nærområdet søppelfritt
- Formidle at menneskers handlinger påvirker klima og miljø, gi en begynnende forståelse av bærekraft
- Reflektere og samtale med barna om miljøspørsmål.
- Alle 5-åringene får være med i Grønt flaggs miljøråd.
- Utforme miljøregler for barnehagen.
- Lære om gjenbruk, særlig opp mot loppemarkedet.
- Redesign.
- Har en aktiv rolle når vi arrangerer loppemarkedet.
- Lære om planter og dyr.
- Studere insekter gjennom forstørrelsesglass.
- Synliggjør naturfenomener, som for eksempel hvordan vannet endrer seg i forhold til temperatur.
- Bruk av iPad, Smart board med interaktiv skjerm for informasjonssøk, formidling av barnekultur, tegning og spill.
- Filming og fotografering

Antall, rom og form

1 og 2-åringene

- Sortering i ryddesituasjoner og lek
- Telle sammen med barna.
- Lek med geometriske former (magneter, putte-kasse).
- Fortelle eventyr og historier som inneholder telling og matematiske begreper.
- Erfare volum og vekt gjennom lek med vann og sand.
- Bruke matematiske begreper som stor/liten, med mer.
- Konstruksjonslek med klosser og magneter.

3 og 4-åringene

- Sortering i farger og størrelser
- Mer telling
- Bruke Numicon
- Eventyr som bruker matematiske begreper.
- Bevist bruk av begreper for størrelse, plassering og rekkefølge.
- Bruk av regler/sanger med matematisk innhold.
- Kjennskap til de vanlige geometriske formene.
- Konstruksjonslek

5 og 6-åringene

- Eventyr som bruker matematiske begreper.
- Bevist bruk av begreper for størrelse, plassering og rekkefølge.
- Utvikle forståelse for grunnleggende matematiske problemer.
- Bruke Numicon.
- Legge til rette for erfaringer med antall, rom og form i hverdagssituasjoner og i lek.
- Konstruksjonslek.
- Bruke, bøker, spill og digitale verktøy (bla. Bee bot) og leker for å inspirere barna til matematisk tenkning.
- Ha aktiviteter hvor barna utvider sin kunnskap rundt: Telling, deling, mønster, symmetri, geometriske former og måling.
- Stimulere og støtte barnas evne til problemløsning

Etikk, religion og filosofi

1 og 2-åringene

- Voksne formidler gode verdier, som gir føringer for hvordan vi på en empatisk måte forholder oss til hverandre i felleskapet.
- Gjennom formidling og samtale fremme toleranse, likeverd, likestilling og mangfold.
- Lære begreper som hjelper barna til å sette ord på sine følelser.
- Skape en trygg arena for de gode samtalene.
- Markering av høytider som er representert i barnegruppa.
- Dramatisering av fortellinger som inspirerer til omsorg og ettertanke.

3 og 4-åringene

- Dele fortellinger som gir rom for undring, samtaler og refleksjon rundt filosofiske og eksistensielle spørsmål.
- Voksne formidler gode verdier, som gir føringer for hvordan vi på en empatisk måte forholder oss til hverandre i felleskapet.
- Gjennom formidling og samtale fremme toleranse, likeverd, likestilling og mangfold.
- Dele fortellinger som gir rom for undring, samtaler og refleksjon rundt filosofiske og eksistensielle spørsmål.
- Bruke «Være Sammen» for å styrke barns sosiale kompetanse.
- Lære at vi kan bidra til at mindre privilegerte barn kan få det bedre: Vi arrangerer loppemarked (inntekt; Forut).
- Kjennskap til livssyn/religioner som er representert i barnegruppa.
- Markering av høytider som er representert i barnegruppa
- Personalet er gode rollemodeller; tydelige, rause og varme.

5 og 6-åringene

- Voksne formidler gode verdier, om hvordan vi forholder oss til hverandre i fellesskapet.
- Barna reflekterer rundt og lager egne regler for hvordan de ønsker å ha det på avdelingen.
- «Være Sammen», vi bruker dette opplegget for å styrke barns sosiale kompetanse.
- Skape rom for samtaler og undring rundt eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål.
- Kjennskap til livssyn og religioner som er representert i barnegruppa.
- Markering av høytider som er representert i barnegruppa.
- Lære at vi kan bidra til at mindre privilegerte barn skal få det bedre: Vi arrangerer loppemarked (inntekt; Forut).
- Bidra til at barna utvikler evnen til kritisk tenkning.
- Reflektere sammen over egne handlinger, og handlingsalternativer.
- Vi arbeider med å gi barna språklige verktøy til å løse konflikter.
- Gjennom bl.a. fortellinger, utvikle forståelse for ulike tradisjoner og levesett.
- Julevandring i Finsland kirke, eller alternativt opplegg for de som ønsker det.

Nærmiljø og samfunn

1 og 2-åringene

- Kjennskap til nærmiljøet, ved å bruke det aktivt.
- Alderstilpasset medvirkning i forhold til lek og barnehagens temaarbeid.
- Vi møter barna der de er og lytter til verbal og non verbal kommunikasjon.
- Fremme likestilling og toleranse gjennom samtaler, lek, leker og aktiviteter.

3 og 4-åringene

- Bli mer kjent med det nærmiljøet har å by på.
- Fremme likestilling gjennom samtaler, lek, leker og aktiviteter.
- Gjennom formidling og samtaler skal vi søke å motvirke diskriminering, fordommer og rasisme.
- Medvirkning i forhold i lek og aktiviteter, barns interesser påvirker vårt temaarbeid.
- Bli kjent med samene som Norges urbefolkning.
- Tydeliggjøre for den enkelte at deres stemme er viktig inn i fellesskapet.

5 og 6-åringene

- Bruke nærmiljøet; turer til skole, bibliotek, butikk, bensinstasjon og brannstasjon.
- Ved å bruke demokratiske prinsipper, lage regler for hvordan vi vil ha det i førskolegruppa.
- Bli kjent med et kulturelt mangfold, ulike tradisjoner, levevis og familieformer.
- Fremme likestilling gjennom samtaler, lek og aktiviteter.
- Gjennom samtaler og det vi formidler skal vi motvirke diskriminering, fordommer, og rasisme.
- Barna skal erfare at deres valg og handlinger har konsekvenser både for dem selv og andre.
- Barna skal få en begynnende kunnskap om demokrati og menneskerettigheter, spesielt barnekonvensjonen.
- Barna skal få dele det som er viktig for dem, og erfare at deres stemme er av betydning i fellesskapet.
- Bli kjent med samene som Norges urbefolkning, samisk kultur og hverdagsliv.